

Projekt z dnia 11 sierpnia 2011 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2011 r.

w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres programowy i liczbę godzin szkoleń dla kandydatów:

- 1) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz
- 2) na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

§ 2. 1. Zakres programowy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, prowadzonych w formie zapewniającej aktywny udział uczestników, obejmuje:

- 1) elementy prawa rodzinnego oraz zagadnienia z zakresu praw dziecka;
- 2) regulacje prawne w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) wybrane elementy pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej, z uwzględnieniem problemów dotyczących rozwoju dziecka wychowywanego poza rodziną naturalną i wpływu sytuacji kryzysowych, w tym występowania przemocy w rodzinie, na zachowanie i rozwój dziecka;
- 4) podstawy wiedzy o rozwoju fizjologicznym i zdrowiu dziecka, profilaktyce prozdrowotnej, objawach sygnalizujących choroby i postępowaniu w takich przypadkach;
- 5) wiedzę na temat specyfiki pieczy zastępczej, jej czasowego charakteru i budowania więzi;

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – sprawy rodziny, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

- 6) wiedzę o wpływie środowiska, w którym dziecko się wychowuje, na jego zachowania;
- 7) przygotowanie dzieci własnych do zmiany ich sytuacji rodzinnej w chwili przyjęcia dziecka do rodziny;
- 8) wiedzę i umiejętności rozpoznania oraz oceny sytuacji dziecka;
- 9) wiedzę z zakresu organizacji pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 10) organizowanie wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania;
- 11) podstawową wiedzę o uzależnieniach i ich wpływie na dziecko i rodzinę, a także o rozpoznawaniu objawów występowania u dziecka uzależnień;
- 12) zagadnienia organizacji opieki nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowywaniu dzieci, w szczególności informacje o zadaniach i kompetencjach organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie w sprawach dotyczących rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych i rodzinnych domów dziecka;
- 13) wiedzę o znaczeniu rodziny biologicznej w życiu dziecka oraz wskazówki do postępowania rodziny zastępczej w kontaktach z rodziną dziecka;
- 14) zasady finansowania rodzin zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych i rodzinnych domów dziecka;
- 15) zapoznanie się z doświadczeniami wychowawczymi rodzin, które sprawują pieczę zastępczą, w formie praktyk w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.

2. Liczba godzin szkolenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 50 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin szkolenia z zakresu tematycznego określonego w ust.1 pkt 15.

§ 3. 1. Zakres programowy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, poza zakresem określonym w § 2, obejmuje również:

- 1) wiedzę o metodach postępowania z dzieckiem przejawiającym społeczne zaburzenia w zachowaniu;

- 2) doskonalenie umiejętności opiekuńczych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze oraz pokonywania trudności związanych z kompensacją opóźnień rozwojowych dziecka;
- 3) wiedzę o metodach i technikach stosowanych w pokonywaniu przez dziecko niepowodzeń szkolnych.

2. Liczba godzin szkolenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 15 godzin dydaktycznych.

§ 4. 1. Zakres programowy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, którzy będą sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi niepełnosprawnymi, poza zakresem określonym w § 2 i 3, obejmuje również:

- 1) wiedzę z zakresu wczesnej diagnostyki, interwencji i wspomagania jako kompleksowej wielospecjalistycznej pomocy dziecku niepełnosprawnemu;
- 2) wiedzę z zakresu procesu rozwojowego oraz metod rewalidacji i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- 3) informacje o organizacjach i instytucjach wspierających oraz udzielających specjalistycznej pomocy rodzinom wychowującym dzieci z różnego rodzaju dysfunkcjami;
- 4) wiedzę z zakresu specyficznych potrzeb dzieci niepełnosprawnych.

2. Liczba godzin szkolenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 20 godzin dydaktycznych.

§ 5. 1. Zakres programowy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich, poza zakresem określonym w § 2 i 3, obejmuje również:

- 1) wybrane zagadnienia z zakresu metod i zasad oddziaływań resocjalizacyjnych i terapeutycznych;
- 2) wybrane zagadnienia z zakresu patologii społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu przemian cywilizacyjnych na zachowanie patologiczne dzieci i młodzieży oraz związaną z tym konieczność odpowiedniego dostosowania metod profilaktyki społecznej;
- 3) podstawy wiedzy o zasadach odpowiedzialności nieletnich, zasadach i trybie postępowania przed sądem rodzinnym oraz przepisach dotyczących kuratorów sądowych.

2. Liczba godzin szkolenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 20 godzin dydaktycznych.

§ 6. 1. Zakres programowy szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, poza zakresem określonym w § 2 i 3, obejmuje również zagadnienia dotyczące adaptacji psycho-społecznej do nowej sytuacji, a także sposobu przygotowania dziecka i rodziny zastępczej do krótkiego pobytu dziecka w tej rodzinie.

2. Liczba godzin szkolenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być mniejsza niż 10 godzin dydaktycznych.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

Bohdan Brożyna
wz. Dyrektora
Departamentu Prawnego

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie w sprawie szkoleń dla osób sprawujących pieczę zastępczą, realizuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 52 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887).

Projektowane rozporządzenie określa zakres programowy i liczbę godzin szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Zakres programowy szkoleń, o których mowa w projektowanym rozporządzeniu, wymienia podstawowe treści z zakresu prawa rodzinnego, pedagogiki, psychologii oraz samorządowych struktur systemu rodzinnej pieczy zastępczej, które są niezbędne każdej osobie wychowującej dzieci obce. Powinno to przyczynić się do wzrostu profesjonalizmu wychowawczego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej, w rodzinnym domu dziecka lub dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Niezbędne jest również odbycie przez wszystkie osoby, przygotowujące się do wychowywania dzieci pozbawionych opieki rodziców, obowiązkowego stażu w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Uczestniczenie w życiu domu, w którym przebywają już dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, stworzy okazję do ich obserwacji oraz lepszego zorientowania się w problemach występujących w związku z wychowaniem dzieci z różnymi traumatycznymi przeżyciami.

Podmioty, które będą opracowywać programy szkoleń dla rodzinnej pieczy zastępczej, muszą przeznaczyć na wprowadzenie podstawowych treści merytorycznych co najmniej 50 godzin, w tym 10 godzin dydaktycznych praktyk. W programach szkoleniowych powinny się znaleźć przede wszystkim formy szkolenia aktywizujące uczestników. Przekaz w formie wykładu powinien być ograniczony do minimum, natomiast przeważać powinny takie formy jak warsztaty, dyskusje, zabawy integracyjne, burza mózgów, odgrywanie scenek, itp.

Dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej zakres programowy został rozszerzony o minimum 15 godzin dydaktycznych.

Dla kandydatów, którzy zdeklarują chęć przyjęcia dziecka niepełnosprawnego, wymaga się, aby w programach szkoleniowych zostały uwzględnione dodatkowe treści programowe rozszerzające wiedzę o opiece nad dzieckiem niepełnosprawnym, jego wychowaniu, oraz rewalidacji i rehabilitacji. Liczba godzin tego szkolenia nie może być mniejsza niż 20 godzin.

Zakres programowy szkolenia, o którym mowa w § 2, dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, która będzie sprawować opiekę i wychowanie nad dziećmi umieszczonymi na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich powinien dodatkowo wprowadzać wiedzę z zakresu resocjalizacji. Liczba godzin tego szkolenia nie może być mniejsza niż 20 godzin dydaktycznych.

Natomiast zakres programowy dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego powinien wprowadzać dodatkową wiedzę i umiejętności dostosowania się do nowej, szybko zmieniającej się sytuacji, oraz wykształcenia u kandydatów umiejętności przybierania postaw asertywnych. Ponadto osoby prowadzące pogotowie rodzinne powinny nabyć umiejętności przygotowania dziecka do krótkotrwałego pobytu w tej rodzinie zastępczej. Szkolenie to powinno obejmować co najmniej 10 godzin dydaktycznych.

Notyfikacja

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Biuletyn Informacji Publicznej

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez rozporządzenie nie jest objęta przepisami prawa UE.

Ocena Skutków Regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowane rozporządzenie ma wpływ na kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, a także na osoby prowadzące szkolenia w tym zakresie i instytucje szkoleniowe.

2. Zakres konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do następujących partnerów społecznych:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) NSZZ „Solidarność 80”;
- 4) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 5) Pracodawców RP;
- 6) Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan;
- 7) Związku Rzemiosła Polskiego;
- 8) Business Centre Club;
- 9) Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych;
- 10) Koalicji na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej;
- 11) Mazowieckiej Fundacja Rodzin Zastępczych;
- 12) Towarzystwa „Nasz Dom”.

Projekt zostanie przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane regulacje nie wpłyną na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowane regulacje nie wpłyną na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane regulacje nie wpłyną na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowane regulacje nie wpłyną na sytuację i rozwój regionalny.